

Wiersz alfabetyczny w prasie
groszy, w tekście 50 gr.,
w zestawie 40 gr. Ołówce
i tabelearyczne 50 proc., a
wciągane 20 proc. drożej.
Rabne ogłoszenia do 10
rosy. Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wzm. Na
mnie 1 zł.
Konto czekowe P. K. O.
Warszawa 65 070.

EXPRES ZAGŁĘBIA

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie
zł. 2.00
Adres administracji: Piłs-
kiego Nr 3, telefon 4-4.
Telefon redakcji 6-92, 10
Telefon redakcji nocnej
i drukarni 4-94.
Konto czekowe P. K. O.
Warszawa 65 071

ODDZIAŁY: RADM. Zeromskiego 73, tel. 23; KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Małachowskiego 24, tel. 5-98; DĄBZOWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. Paderewskiego 7; CZERŁADZ, Rynek Nr. 8; GRODZIEC, ul. Kościuszki.

Senat zwołany został na dzień 18 b. m.

Dekret p. prezydenta doręczony został kancelarii senatu.

WARSZAWA, 13. 6. (wl.) Dziś popołudniu urzędnik prezydium rady ministrów doręczył kancelarii marszałka senatu następujący dekret p. prezydenta Rzplitej:

„Na zasadzie art. 37 konstytucji zwołuję senat do miasta stołecznego Warszawy na sesję nadzwyczajną od dnia 18 czerwca 1930 r.“

Warszawa, dnia 12 czerwca 1930 r.

Prezydent Rzplitej:

(—) Ignacy Mościcki.

Prezes rady ministrów:

(—) Walery Sławek.

Równocześnie z tem zarządzeniem doręczone zostało marszałkowi senatu specjalne pismo premiera Sławka, którego nie ogłoszono.

Kola dobrze poinformowane jed

nak stwierdzają, że pismo premiera Sławka zawiera opinię rządu w sprawie zwołania sesji parlamentu, oraz pogląd na metody prac sejmiku.

W kołach politycznych lansowane są dwie pogłoski. Według pierwszej posiedzenie senatu zostało celo

wo zwołane przed posiedzeniem sesji, by móc załatwić szereg zaległych ustaw. Według drugiej wersji, sesja senatu się nie odbędzie.

Marszałek Szymański zamierza wyznaczyć pierwsze posiedzenie senatu na dzień 18 bm.

Prace międzynarodowej konferencji pracy.

GENEWA, 13. 6. (PAT.) Prace 14-tej międzynarodowej konferencji pracy przeniosły się do komisji.

Komisja regulaminowa odbyła krótkie posiedzenie, na którym wybrano na jej przewodniczącego polskiego delegata rządowego Sokala.

Komisja węglowa rozpoczęła prace pod przewodnictwem rządowego delegata Niemiec Brauns. W ogólnej dyskusji nad projektem konwencji o ograniczeniu czasu pracy w kopalniach węgla przemawiali przedstawieli różnych grup. Angielski przedstawiciel grupy patronalnej Lee wyraził pogląd, że skrócenie czasu pracy nie spowoduje zlagodzenia

przesilenia w górnictwie węglowym, lecz jedynie podniesienie kosztów produkcji, a przez to i cen węgla. Zdaniem Lee'go, zawarcie przez państwa europejskie takiej konwencji w chwili ogólnej depresji gospodarczej jest nie na czasie, gdyż spowoduje dalsze obciążenie produkcji, co da przemysłowi Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej nową broń w walce konkurencyjnej z Europą.

W komisji dla czasu pracy pracowników prywatnych odbyła się dyskusja nad sprawą nadania uchwałą konferencji formy konwencji, cz. zalecenia.

Zjazd związku miast

WARSZAWA, 13. 6. (wl.) W niedzielę rozpoczyna się w Warszawie zjazd miast polskich. Spodziewane jest oświadczenie rządu w sprawie gospodarki miast, oraz min. Matakiewicza, w sprawie budownictwa mieszkaniowego. Nie jest wykluczone, że przemówienia również wy-

głoszą min. Składkowski i premier Sławek.

Na zjazd przybędzie 600 delegatów. Jest rzeczą charakterystyczną, że niektóre miasta nie delegują nikogo z powodu braku funduszy na koszt podróży.

Kto będzie szefem rządu rumuńskiego?

Gen. Prezan rzekł się misji tworzenia gabinetu.

BUKARESZA, 13. 6. (PAT.) Gen. Prezan rzekł się misji tworzenia gabinetu.

WIEDEN, 13. 6. (PAT.) Dzienniki wiedeńskie donoszą z Bukaresztu, iż wobec niepowodzenia misji marszałka Prezana król powierzył zapewne misję utworzenia gabinetu b. prezesowi rady ministrów Maniu, któremu też pozostawi wolną rękę w doborze ministrów.

Możliwym jednak jest, że premierem przyszłego gabinetu będzie je-

den z wiceprezydentów stronnictwa narodowych zaraniistów Michałake, lub Junjan, który był ministrem sprawiedliwości w gabinecie Maniu.

Zarówno Michałake, jak i Junjan są staro - rumunami, podczas gdy Maniu pochodzi z Siedmiogrodu. Staro-rumuni w łonie stronnictwa narodowych zaraniistów są, jak się zdaje, zdecydowani utworzyć gabinet nawet bez udziału Maniu.

Sojusz wielkiego przemysłu z socjalistami w Niemczech.

BERLIN, 13. 6. Wszystko wskazuje na to, że rząd kanclerza Brüninga jest u schyłku swego istnienia.

W kołach parlamentarnych mówi się już głośno o nowym rządzie wielkiej koalicji, który ma być oparty na szerokiej platformie z udziałem socjalistów.

Opór przeciwko programowi finansowemu Moldenhauera i szereg specjalnych życzeń przemysłowców są powodem, iż gabinet Brüninga się nie utrzyma.

W poufnych rokowaniach, prowadzonych od dłuższego czasu między przedstawicielami związku przemysłu Rzeszy, a przywódcami związków zawodowych, opracowano szczegółowy plan redukcji płac.

Przed rozpoczęciem rokowań w łonie związku przemysłu Rzeszy nastąpiło starcie dwu grup, z których

jedna proponowała rozszerzenie koalicji na prawo i wciągnięcia do niej Hugenerga.

Pogląd ten był ostro krytykowany przez drugą grupę, która wysuwała argumenty, iż dyktatorski system rządzenia przy pomocy Hugenerga wywołałby niechytnie niepokój społeczny, i jeszcze bardziej utrudniłby położenie.

Poza tem wysuwano konieczność zreformowania programu agrarnego Schielego, który godzi w interesy przemysłu i uniemożliwia obniżenie cen.

Grupa ta twierdziła dalej, że redukcja płac z równoczesnym obniżeniem cen możliwa będzie do przeprowadzenia jedynie przy poparciu socjalistów i związków zawodowych.

Ostatecznie zwyciężyła grupa przemysłowca Silberga, propagująca współpracę z socjalistami.

POŻAR 12 HEKTARÓW LASU W STOPNICKIM.

Z niewiadomych dotychczas przyczyn wybuchł pożar w lasach państwowych „Jagiello“, pow. stopnickiego. Pożar w krótkim czasie zajął cały pas lasu. Pastwą pożaru padło 12 ha lasu.

Straty wynoszą 100 tys. zł.

300 TYS. ZŁ. DLA BEZROBOTNYCH.

WARSZAWA, 13. 6. (wl.) Minister Prystor wyznaczył na akcję dodatkową dla bezrobotnych w tym miesiącu 300 tys. zł.

TRZY STRASZNE ZBRODNIENIE.

KRAKÓW, 13. 6. Krwawa zbrodnia wydarzyła się w mieszkaniu 50-letniej wdowy, Agnieszki Nowakowej.

Dziś o północy narzeczony córki Nowakowej, 20-letniej Hanny — po sterunkowy w służbie śledczej Karol Wielgus — po gwałtownej sprzeczce z narzeczoną, oszalały z zazdrości chwycił rewolwer i wystrzelił raniąc ją śmiertelnie.

Po zamordowaniu narzeczonej Wielgus strzelił do jej matki, raniąc starszą niebezpiecznie w brzuch.

Następnie morderca wystrzelał w głowę usiłował pozbawić się życia.

ZAMACH NA EXPRES

PARYŻ — MARSYLJA.

PARYŻ, 13. 6. „Populaire“ donosi, że pewien robotnik kolejowy za uważył, jak na torze linii Paryż — Lyon — Marsylja dwaj osobnicy usiłowali położyć blok betonowy wielkości około metra sześciennego z widocznym zamiarem wywołania wyłączenia ekspresu Paryż — Marsylja, który miał przejechać przez to miejsce za 10 minut.

Robotnik zaalarmował żandarmeryję, która wszczęła poszukiwania za zbiegłymi w międzyczasie zbrodniażami.

28 DZIECI ZABITYCH 100 CIĘŻKO RANNYCH.

RYGA, 13. 6. Z Charkowa donoszą o strasznej katastrofie, która wydarzyła się w jednej z tamtejszych szkół powszechnych podczas wyświetlania filmu agitacyjnego.

Wskutek niedbalstwa administracji zapaliła się taśma filmowa. Na sa do powstał popiół. Publiczność rzuciła się tłumnie ku wyjściu. Sala, w której był wyświetlany film znajdowała się na trzecim piętrze.

Podczas paniki zaważyli się scho-

dy. 28 dzieci poniosło śmierć na miejscu. Liczba ciężko rannych wynosi 100 osób, oprócz tego wiele osób odniosło lżejsze obrażenia.

Wśród ludności charkowskiej wy-padek ten wywołał wielkie wrażenie.

OLBRZYMIE BURZE WE FRAN-CJI.

PARYŻ, 13. 6. Wczoraj wieczorem przeszła nad Paryżem niezwykle gwałtowna burza po której spadł ulewny deszcz. Niżej położone dzielnice miasta znalazły się pod wodą.

Piorun uderzył w jeden z kościołów. Również z prowincji nadchodzą wiadomości o gwałtownych burzach. Komunikacja kolejowa na linii Paryż-Verneuil została wstrzymana ponieważ jeden z tuneli jest całkowicie zalany przez wodę.

FABRYKA FAŁSZYWYCH MONET.

ŁÓDŹ, 13. 6. (wl.) Dziś wykryto tu fabrykę fałszywych banknotów jedno i dwuzłotowych. Rewizja u pomyslowych „fabrykantów“ Brekli nowej i Nazybły dała nieoczekiwane wyniki. W mieszkaniu obu przestępców znaleziono 300 monet fałszywych.

MECZ BOKSERSKI,

na którym było 100.000 widzów.

NOWY JORK, 13. 6. (wl.) Mecz bokserski o mistrzostwo świata pomiędzy Schmellingem a Sharkeyem wywołał ogromne zainteresowanie. Świadczy o tem rekordowa ilość sprzedanych biletów (100.000). Mecz został nieco opóźniony ze względu na wielką ulewę.

Podczas pierwszych 2 rund przewagę miał Sharkey, podczas trzeciej zwycięstwo przechyliło się na stronę Schmellinga.

W czasie czwartej rundy Sharkey użył niedozwolonego chwytu, wobec czego został zdyskwalifikowany, a Schmelling ogłoszony mistrzem świata.

Schmelling miał oświadczyć, że nie zadawała go takie zwycięstwo i musi się poraż drugi spotkać z Sharkeyem. Zwycięzca w meczu o mistrzostwo świata otrzymał pół miliona dolarów.

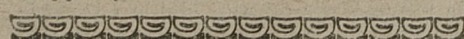

OKULISTA

Dr. med. P. Horowitz
powrócił

Sosnowiec, Kołtąja 8.

Przyjmuje: 9—12 i 3—7. Tel. 1-221.

GEN. FABRYCY RANNY.

POZNAN, 13. 6. (PAT) W Biedrusku na zakończenie kursu szkoły podchorążych piechoty rezerwy odbyło się ostre strzelanie, w czasie którego kompania baonu jarocińskiego, idąc zbyt ostro do ataku, wysunęła się o jakieś 150 kroków za daleko przed wybuchem granatu.

Wskutek wybuchu został skaleczony lekko jeden z żołnierzy w rękę, drugi zaś w ramię.

W tym samym mniej więcej czasie uczestniczący w ćwiczeniach i kontrolujący strzelanie II wiceminister spraw wojskowych gen. Fabrycy, wysunawszy się podczas ćwiczeń zbyt daleko naprzód, został wskutek wybuchu granatu ręcznego lekko skaleczony małym odłamkiem.

ZAMKNIĘCIE ZAKŁADÓW ŻYRARDOWSKICH.

ŻYRARDÓW, 13. 6. W zakładach żyrdowskich wywieszono ogłoszenie, że z dniem 28 czerwca zostają zakłady te zamknięte na czas nieograniczony.

Wskutek tego zarządzenia 40% ludzi będzie pozbawionych pracy. W mieście panuje ogromne wzburzenie.

SĄD NAJWYŻSZY UCHYLIŁ WYROK w sprawie biskupa marjawińskiego, Kowalskiego.

WARSZAWA, 13. 6. (PAT). Sąd najwyższy ogłosił wyrok w toczącej się od dwóch dni sprawie zwierzchnika kościoła marjawińskiego w Polsce, Jana Marji Kowalskiego, skazanego w drugiej instancji na 2 lata i 8 miesięcy więzienia.

Sąd najwyższy uwzględnił skargę kasacyjną obrony, wyrok uchylił i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia sądowi apelacyjnemu w innym składzie sędziów.

TRAGICZNA PRZEJAZDZKA SAMOCHODEM.

BIAŁYSTOK, 13. 6. (PAT). Trzej mieszkańcy Łomży: naczelnik ochotniczej straży ogniowej Jamwielity, jego zastępca Dordziński i zastępca naczelnika straży w Zambrowie Gardziński wyprowadzili samochód strażacki z remizy i wyjechali na szosę Łomża — Zambrow. Na 8-ym kilometrze od Łomży, wskutek nieumiejętnego prowadzenia samochodu przez Dordzińskiego samochód wpadł do rowu. Kierowca doznał złamania nogi, dwaj pozostali jadący odnieśli poważne obrażenia ciała.

ZWIAZEK KAS CHORYCH A BUDOWA FABRYKI FARMACEUTYCZNEJ.

WARSZAWA 13. 6. Wskutek interwencji ministra Prystora związek kas chorych ma zaniechać budowy fabryki farmaceutycznej.

BEZCZELNY NAPAD OPRYSZKA.

WARSZAWA, 13. 6. (wl.) Dziś miał miejsce w śródmieściu Warszawy niezwykle bezczelny napad. Na klatce schodowej domu przy ul. Kredytowej 14 została napadnięta przez jakiegoś opryszka kasjerka związku służby domowej p. Bendkowska.

W pewnej chwili Bendkowska uderzona została w głowę przez opryszka, który porwał teczkę i zaczął uciekać. Na krzyk napadniętej przybyli policjanci ujęli sprawcę bezczelnego napadu, w osobie 27-letniego bezrobotnego Antoniego Walusińskiego. Teczkę oczywiście mu odebrano.

WETRZASAJĄCA ŚMIERĆ DWOJGA DZIECI.

STAROGRAD, 13. 6. Wstrząsający wypadek śmierci dwojga dzieci wydarzył się w Wiesku w powiecie starogardzkim. Dwie córeczki p. Melerów 3-letnia Jadzia i 5-letnia Wandzia zbiegły wczoraj na łące kwiaty, by uwić z nich bukiet dla powracającej ze szpitala chorej matki.

W pewnej chwili wpadł 3-letniej Jadzi bukiet do rzeki. Dziewczynka chciała wydobyć z wody kwiaty, nachyliła się nad brzegiem, straciła równowagę i wpadła do rzeki. Wandzia widząc tonącą siostrzyczkę, weszła bez namysłu do wody i pociągnięta przez Jadzię, razem z nią poszła na dno.

Pomoc rządu dla rolnictwa.

Przesilenie gospodarcze w Polsce szczególnie ciężko dotknęło dziedzinę rolnictwa. Łagodzenie skutków kryzysu rolniczego jest niezwykle trudne, gdyż rolnictwo nie może tak, jak przemysł regulować z łatwością swej produkcji. Skuteczne nie bowiem produkcji rolniczej pociąga za sobą dewastację samych warsztatów pracy, obniżenie należytej uprawy gleby, a wszelkie zaniechania w tym kierunku naszczęją się na długie lata. Dlatego główny wysiłek obrony przeciwko kryzysowi skierował rząd na rolnictwo.

Wszystkie zarządzenia w dziedzinie obrotu płodami rolniczymi, niemal wszystkie rozporządzenia w sprawach podatkowych, wydane ostatnio przez rząd, podyktowane były pragnieniem niesienia pomocy rolniczej produkcji rolniczej.

Złagodzenie więc przesilenia należy zawdzięczać jedynie i wyłącznie tylko wysiłkom rządu. Faktu tego nie mogą zaprzeczyć nawet najzawziętsi przeciwnicy obecnego rządu. Nie było bodaj dotychczas w Polsce rządu, któryby tyle pracy swej i starań poświęcił zagadnieniom gospodarczym, ile uczynił rząd obecny. Twierdzenie to nie jest głosowane. — Opiera się ono na faktach. Wymienimy je pokrótce.

W zakresie ulg podatk. i kredyt. ministerjum skarbu zawiesiło podatek obrotowy od eksportu żyta, od wywozu chmielu, obniżyło, względnie zawiesiło, podatek obrotowy od eksportu jęczmienia, bydła, trzody i koni oraz od eksportu jaj, wreszcie odroczyło płatność zaliczki na podatek obrotowy. W listopadzie r. ub. odroczone zostały pobór podatku majątkowego od rolników i rozłożono na raty pobór podatku dochodowego od rolników. W styczniu r. b. przyznano ulgi w spłacie długoterminowych pożyczek meljoracyjnych rozporządzeniem ministrów: reform rolnych, skarbu i rolnictwa. W lutym r. b. nastąpiły dalsze ulgi: p. minister skarbu rozłożył na raty spłatę podatków: dochodowego, majątkowego i gruntowego dla rolników, oraz odroczył składanie zeznań o dochodach.

W zakresie poparcia wywozu produktów rolniczych zagranicę wydane zostały następujące zarządzenia: we wrześniu r. ub. ustanowiono premie wywozowe dla masła, w listopadzie r. ub. dla pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa, maki, kaszy jęczmiennej i słodu, w styczniu r. b. ustanowiono premie wywozowe dla przetworów mącznych i mięsnych, w marcu b. r. przedłużono do dn. 31 lipca r. b. premie wywozowe dla zbóż, maki i słodu.

W obronie rodzimej produkcji rolniczej dla zapewnienia zbytu na wewnętrzny rynek wydano następujące zarządzenia: we wrześniu r. ub. podwyższono względnie wprowadzono cło na jęczmień, owoce, grykę, kukurydzę, proso, groch, fasolę, maki i kaszę. Wobec dynamicznego importu kasz do Polski w grudniu r. ub. wydano zakaz przywozu kasz. W marcu r. b. podwyższono cło na słód, korzenie cykorii, cykorję i żółędzie, w marcu zaś r. b. na mięso, jelicia i rogi.

Tyle o zarządzeniach ministrów w ramach obowiązujących ustaw.

Działalność rządu jednak nie ograniczyła się tylko do tych rozporządzeń. Rząd poczynił cały szereg posunięć gospodarczych, które wpłynęły z jednej strony na podniesienie cen produktów rolnych, z drugiej zaś złagodziły sytuację finansową rolników.

Do wysiłków, zmierzających ku podniesieniu cen produktów rolniczych, zaliczyć należy zawarcie polsko-niemieckiej umowy zbożowej, dzięki której zwołany został dziki eksport zboża do Niemiec i dało się podnieść cenę eksportową głównego towaru wywożonego zagranicę, mianowicie — żyta. Na rynku we wnętrzym zaś przez umiędzynarodowienie akcji interwencyjnej przez państwową rezerwę zbożową rząd podnosił względnie nie dopuszczał do spadku cen żyta.

W celu złagodzenia sytuacji finansowej rolnictwa rząd udzielił 22

miljony zł. kredytów. Jest to pierwsza rata, wynikająca z ustalonego wraz z przedstawicielami wszystkich istniejących w kraju organizacji rolniczych planu doraźnego. Udzielono dalej 50 miljon. zł. kredytów zastawowych dla rolnictwa, a wszelkie spłaty pożyczek z tytułu meljoracji, zakupów maszyn bądź nawozów sztucznych zostały rozdzielone na raty, bądź terminy płatności tych rat zostały odroczone.

Opracowano i przeprowadzono przez sejm ustawę o ochronie drobnych dzierżawców rolnych. Wreszcie dla skoordynowania pracy i obrony interesów rolnictwa rząd przystąpił do rozbudowy samorządu gospodarczego przez utworzenie izb rolniczych.

Dowodów więc na potwierdzenie usilnej i skutecznej działalności rządu w walce z kryzysem w rolnictwie jest dużo. Jeżeli dodamy do tego jeszcze zwołanie dwóch olbrzymich konferencji przez ministerjum rolnictwa w sprawie ustalenia doraźnego planu pomocy rolnictwu i w sprawie ułożenia planu polityki rolnej na rok gospodarczy 1930-31, konferencji, dzięki którym poraż pierwszy w Polsce wszystkie zainteresowane czynniki mogły zabrać głos i współpracować dla dobra ogólnego rolnictwa, będziemy mieli obraz wysiłków i intencji rządu w kierunku nie tylko złagodzenia kryzysu, ale również i zorganizowania gospodarczego naszego rolnictwa.

Przedstawiciele rolnictwa ocenili tę doniosłą działalność rządu.

Oświetlone nazwy stacji kolejowych dla orientacji przejeżdżających podróżnych.

Ministerjum komunikacji zajęło się obecnie sprawą umieszczania na wszystkich stacjach kolejowych wyraźnych napisów z nazwą stacji.

Dotychczas nazwy stacji umieszczane były w nieodpowiednich miejscach, zarośnięte często winem lub powojem oplatającym ściany budynku stacyjnego. Również lampy peronowe dają zbyt mało światła, specjalnie na małych stacjach, tak, że podróżni z trudem mogą zorientować się, gdzie się znajdują.

Wobec ponowienia się epidemii tyfusu.

Groźna choroba, której zachód do niedawna nie znał wcale, a która u nas corocznie kosi liczne ofiary, zaczyna znów straszyć swoim wtargnięciem. Wobec tego, nie lekając się nawet zarzutu powtarzania się, należy dzwonić na alarm. Dyktują go zwłaszcza następujące obecnie napały i wzmożona podczas nich konsumpcja wszelkich napojów chłodzących.

Otóż nadewszystko pamiętać należy, że one przedewszystkiem i nadewszystko są roznośnikami zarazy. Trudno, co prawda, przypuścić, aby przy baczonym nadzorze sanitarnym nad fabryczkami i zakładami, wyrabiającymi różnego rodzaju lemonjady, oranżady i inne napoje chłodzące, mogły być one przyrządzane na wodzie niedystylowanej, nadto dodawanie do nich kwasów, zwłaszcza cytryny, neutralizuje zarazki gorsza wszelako jest sprawa z ochładzaniem tych napojów przez wkładanie do nich lodu. Otóż tutaj, wciąż z całym naciskiem należy ostrzegać przed lodem naturalnym, który, jako pochodzący przeważnie z zanieczyszczonych stawów, jezior i innych zbiorników wód stojących, jest klasycznym źródłem zarazków tyfusowych.

Pierwszym zatem przykazaniem, przeciwko któremu za żadną cenę grzeszyć nie wolno, jest używanie do wszelkich napojów czy potraw, celem ochłodzenia ich, wyłącznie lodu sztucznego. Panujące, nawet wśród sfer inteligentnych, przekonanie, jakoby mycie lodu uwalniało go od zarazków, jest zasadniczo błędne. Żadne, najstaranniejsze, w kilku wodach, nawet, splukiwanie naturalnego lodu nie jest w stanie usunąć z niego zarazków tyfusowych. O tem nadewszystko należy pamiętać i zachowywać najskrupulatniejszą przeczność przy raczeniu się lodami i zimnami, zamrożonemi napojami. Zwłaszcza na letniskach, gdzie nadzór sanitarny wielce jest utrudniony.

Poza ostrożnościami przy używaniu

Świadczą o tem przemówienia wybitnych przedstawicieli rolnictwa i znawców tej dziedziny gospodarki jak pp.: sen. Steckiego, prezesa zw. ziemian, Jura, wiceprezesa małopolskiego tow. rolniczego i Fudakowskiego, b. prezesa centr. tow. org. i kółek rolniczych.

Sen. Stecki np. oświadczył m. in.: „Całe paroletnie dzieje rządów obecnych przekonały nas, że te rządy z dużą wiarą i ze zrozumieniem pragną odnosić się do spraw gospodarczych“.

Ostatnio zaś obradujący przedstawiciele rolnictwa Polski Zachodniej w Krynicy wysłali następujący telegram do P. prezydenta Rzeczypospolitej: „Wyrażamy wdzięczność panu prezydentowi i jego rządowi za opiekę i wielkie wysiłki czynione dla złagodzenia i pokonania ciężkiego kryzysu gospodarczego, który przechodzi Polska tak, jak zresztą cały świat. Zgromadzeni przemysłowcy i rolnicy Polski Zachodniej wyrażają przekonanie, że najszersze sfery społeczeństwa w głębi duszy pragną uspokojenia politycznego, upatrując w tem zasadniczy warunek pomyślnego przetrwania obecnego kryzysu i należytego rozwoju gospodarstwa narodowego. W swej wielkiej odpowiedzialnej pracy raczyściegodny pan prezydent liczyć zawsze na nasze szczerze zaofiarowane usługi“.

Oto streszczony opis działalności rządu w dziedzinie złagodzenia kryzysu rolniczego.

Z.

napojów chłodzących najważniejszym przykazaniem jest skrupulatne zachowanie czystości twarzy, rąk i całego ciała, jak również i jamy ustnej.

Rozpoczynająca się obecnie pora owoców również nakazuje zachowanie pewnych ostrożności. Najwcześniejsze owoce letnie wiśnie, poziomki, truskawki, potem porzeczki, agrest i maliny, jako niemożliwe do obierania, należy oczyścić z piasku, ziemi i brudu. Należałoby koniecznie przy podawaniu do stołu owoców wprowadzić zwyczaj stawiania przed każdym szklaną wodą przegotowaną, aby mógł każdą wiśnię czy truskawkę lub malinę, porzeczkę i agrest, przed włożeniem ich do ust, zanurzyć w wodzie i dobrze je w niej opłukać.

Zawsze, a podczas epidemii tyfusu szczególnie, należy dbać o higienę i wstrzemięliwość w jedzeniu i pić, także o sprawne funkcjonowanie żołądka i kiszek. Nieprzejadanie się, zwłaszcza tłustymi mięsami, czy rybami, unikanie wszelkich przypraw ostrych pikantnych przypraw — słowem wszelkich trudno strawnych artykułów spożywczych, jest podczas upałów i występujących podczas nich epidemii szczególnie wskazane. Lato winno być porą odpoczynku po zatrważających organizm pokarmach, nadmiernie obfitujących w białko zwierzęce, jak mięso, ryby, nawet jaja. Zastąpić je należy obfitym spożywaniem mleka i jego przetworów, zwłaszcza mleka zsiadłego, t. zw. bułgarskiego, jogurtu itp., nadto jarzynami, sałatami i owocami.

Lekkostrawna dieta, nieprzejadanie żołądka, zachowanie skrupulatnej czystości osobistej i wszystkiego, z czem wchodzimy w bezpośrednie zetknięcie, a przedewszystkiem używanie lodu do ochłodzenia napojów tylko w postaci lodu sztucznego, oto nakazy chwili, wywołane groźbą epidemii, a niewątpliwie ustrzeżemy od niej siebie i innych.

Dr. S. O.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Czerwiec	Dziś: Bazylego
14	Jutro: Trójcy św.
Sobota	Wschód słońca: 8.15
	Zachód: 19.57

RADIO.

WARSZAWA.

Sobota, 14 czerwca.

11.30. Przegląd prasy kraj. PAT.
11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.10. Muz. z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. 15.00. Kom. gosp. 15.20. Podhalańskie zdrojowiska z t. zw. kwaśnymi wodami. 15.45. Kącik art. LSG. 16.15. Wiadomości Tow. Kooperatystów. 16.20. Muzyka z płyt gramof. 17.15. O komarach — roznościach chorób. 17.45. Aud. dla dzieci i młodz. 18.45. Rozmaitości oraz kom. Tow. Zachęty do Hodowli koni w Polsce. 19.10. Centralne Tow. Org. Kółek roln. do swych człon. i ogółu rolników. 19.25. Płyty gramof. 19.35. Pras. Dziennik Radj. 20.00. Sygnał czasu z Warsz. 20.15. Koncert popul. z Doliny Szwejce. Wyk. ork. Filh. Warsz. W przerwie repertuar teatrów miejskich. 22.00. Transm. filmu dźwiękowego.

KATOWICE.

Sobota, 14 czerwca.

11.58. Sygnał czasu z Warsz. 12.05. Koncert z płyt gramof. 13.10. Kom. meteor. z Warsz. 16.00. Kom. Polsk. Zw. Zrz. Gosp. Woj. Sl. oraz kom. T. P. 16.20. Koncert z płyt gramof. 17.10. Skrzynka poczt. 17.45. Słuchowisko dla młodz. z Warsz. 18.30. Rozmaitości, program na dzień nast. 18.50. Codzienny od ciekawych powieści 19.05. Grzyb domowy i jego zwalczanie. 19.30. Nowe badania w dziedzinie przekazywania wiad. na odległość. 20.00. Sygnał czasu z Warsz. 20.15. Peloton z Warsz. 20.15. Koncert popul. z Warsz. 22.00. Transm. filmu dźwiękowego z Warsz.

Co wyświetlała kina:

Kino „Wawel” „Cuda džungli”.

Z Kiele.

(k) Samobójstwo. W rzece Dłubnia, we wsi i gm. Michałowice, pow. miechowskiego znaleziono zwłoki Mariana Jaskółki, lat 46. Jaskółka popełniła samobójstwo, gdyż od dłuższego czasu cierpiała na chorobę nerwową i nosiła się z zamiarem popełnienia samobójstwa.

(k) Pokłuty nożami. We wsi Iwanowice, gm. Opatów, pow. częstochowski go nieznani sprawcy silnie pokłuli nożem Józefa Leszczyńskiego.

(k) Zabójstwo. We wsi Furmanów, gm. Odrowąż, pow. konecki został pobity przez nieznaną osobę Stanisław Jaworowski, zam. na gajówce Bieliny, gm. Odrowąż, który po przeżyciu go do szpitala zmarł.

(k) Pożary. W majątku Kępie, gm. Tezycza, pow. miechowskiego wybuchł pożar i pastwą ognia padła: stodoła wraz ze zbożem a mianowicie około 400 metrów pszenicy, 500 metrów owsa, oraz większe ilości słomy i plew, młocarnia, wialnia i duży wóz. Straty wynoszą 80.000 zł.

Pożar powstał prawdopodobnie wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

— We wsi Debiniec, gm. Wancorzów, pow. częstochowski, w zabudowaniach sukcesorów Paradowskiego Szczepana powstał pożar i spaliły się dom mieszkalny, kryty słomą, obora, piwnica, narzędzia rolnicze i sprzęty domowe. Straty wynoszą 5.200 zł.

Przyczyna pożaru narazie nieustalona. Podeszła akcja ratowniczej została lekko poparzona Marianna Paradowska.

Z Sosnowca.

(s) Podechorążowie rezerwy! W związku ze świętem p. w. i w. f. wszyscy podechorążowie winni stawić się na zbiórce w mundurach i przy szablach, w prezbiterium kościoła parafialnego w dniu 15 bm. o g. 8.15 rano.

(s) Zarząd związku oficerów rezerwy koła Sosnowice prosi wszystkich oficerów i podechorążych rezerwy o jak najliczniejszy udział w święcie p. w. w dniu 15 bm. Zbiórka o g. 9-tej w kościele parafialnym w Sosnowcu. Obowiązujący mundur i szabla.

(s) Zabawa w lasku sosnowieckim. Koło opieki rodzicielskiej seminarjum nauczycielskiego kieleckiego, w czwartek, dn. 19 b. m., urządza wielką zabawę w lasku sosnowieckim, z której dochód przeznaczony będzie na kolonje letnie dla niezdolnych uczennic seminarjum i dzieci szkoły ćwiczeń.

Wieczorem lasek będzie rzeźbił i ilustrowany przy pomocy specjalnie zaprowadzonej instalacji elektrycznej. Podczas zabawy przegrzewać będzie orkiestra.

Sady owocowe wzdłuż polskich dróg

Zadrzewianie wszystkich szlaków komunikacyjnych.

Za przykładem zagranicy w Polsce wprowadzone jest przymusowe obsadzanie szos i dróg drzewami owocowymi.

Zadrzewienie szlaków komunikacyjnych nie jest podyktowane wyłącznie względami estetyki, ale posiada też doniosłe znaczenie jako środek do zmniejszenia zakurzenia przy drożnych budowli i ogrodów.

Ponadto obsadzanie dróg drzewami owocowymi daje dochody, które są obracane na konserwację tych dróg.

Zadrzewieniem dróg zajmują się władze, którym droga jest przydzielona.

Cały szereg powiatów prowadzi bardzo energicznie akcję zadrzewiania dróg. Wielkie szkody, wyrządzone przed dwoma laty przez silne mrozy są już w znacznej części na-

prawione i na miejscu uschniętych zakwitły już nowe drzewa.

Jako wzorowy pod względem zadrzewienia dróg uznany został powiat konecki, w którym powiatowy inżynier drogowy p. Malanowicz obsadził już wszystkie drogi drzewami owocowymi.

Odcinki dróg oddawane są w dzierżawę ogrodnikom. Na podkreślenie zasługuje fakt, że ludność okoliczna nie niszczy drzew i nie zrywa owoców, odnosząc się z całym uznaniem do akcji zadrzewiania dróg.

Z tego powodu jest wielu chętnych do wydzierżawiania przydrożnych drzew owocowych.

Na jesieni przeprowadzona będzie na większą skalę akcja obsadzenia dróg na terytorium całego państwa.

Z rady szkolnej powiatowej pow. będzińskiego.

Pod przewodnictwem prezesa rady szkolnej p. dyr. Władysława Mazura i przy współdziale p. starosty J. Boxy oraz inspektorów szkolnych odbyło się posiedzenie rady szkolnej powiatowej pow. będzińskiego w Sosnowcu.

Na posiedzeniu tem między innymi zaopiniowano kilkadziesiąt podań nauczycieli z obcych powiatów o nadanie posad nauczycielskich w powiecie, oraz kilkanaście podań nauczycieli z pow. będzińskiego o przeniesienie do innej szkoły w obrębie powiatu.

Zamianowano na członka dozoru szkolnego w Niwiec z pośród nauczycielstwa p. Leona Nowaka —

kierownika publicznej szkoły powszechnej w Dańdówce.

Do dozoru szkolnego w Grodziecu — zamianowano jako reprezentanta wyznania rzymsko-katolickiego — miejscowego księdza proboszcza Stanisława Bilskiego.

Załatwiono przychylnie podanie wyższego kursu nauczycielskiego związków nauczycielskich o przyjęcie z pomocą materialną słuchaczom — nauczycielom kursów, z tem zastrzeżeniem, że z pomocy rady szkolnej powiatowej — korzystać będzie jedynie nauczycielstwo z gmin wiejskich powiatu będzińskiego.

Z zarządu obwodowego funduszu bezrobocia w Sosnowcu.

W ub. czwartek odbyło się posiedzenie zarządu, na którym zatwierdzono sprawozdanie z działalności biura za maj br., oraz uchwalono preliminarz budżetowy na lipiec po stronie wpływów zł. 204.000, po stronie wydatków zł. 820.305, z czego na akcję zasiłkową zł. 306.100, wydatki zarządu zł. 580, komisja odwoławcza zł. 1.300, biuro F. B. 12.325.

Pozatem zarząd postanowił wy-

stąpić z wnioskiem do zarządu głównego F. B. w Warszawie o wyjednanie u ministra pracy przedłużenia okresu zasiłkowego z 13-tu na 17 tygodni, dla bezrobotnych zamieszkałych na terenie miast: Sosnowca, Będzina, Dąbrowy i Zawiercia, oraz powiatów: będzińskiego, zawierciańskiego i olkuskiego, którzy do dnia 31 sierpnia wyczerpią 13-to tygodniowy okres zasiłkowy.

Manifestacje żydowskie w Sosnowcu

przeciwko zakazowi emigracji do Palestyny.

Onegdaj w Sosnowcu przy ul. Targowej nr. 4, odbył się przy udziale około 1300 osób wiec protestacyjny przeciw zakazowi emigracji do Palestyny. Wiec zwołany został przez organizacje sjonistyczne, oraz Poalel - Sjon prawicę.

Zagalił p. Ingster, następnie przemawiali rabin Hagier, Gancwajg i dr. Melodysta.

Mówcy apelowali do zebranych, by zorganizować się i wspólnie wystąpić do odparcia zarządzeń władz angielskich, oraz przystąpić do odbudowy państwa żydowskiego w Palestynie, zapewniając tem samem dobrobyt żydowskiej klasie robotniczej.

Na zakończenie p. Ingster odczytał następującą rezolucję, która jednogłośnie została przyjęta przez zebranych.

„Zebrani na wiecu w Sosnowcu

Z wysokości 220 metrów w otchłań śmierci.

Wezoraj o godz. 5.50 rano Paweł Mikulski, l. 37, górnik kop. Kaziemierz, zam. tamże, zajęty był w miejscowym szybie montowaniem rur na wysokości 220 metrów.

Podczas przechodzenia od ściany do klatki, Mikulski, z nieustalonych

jeszcze przyczyn, spadł do szybu, ponosząc śmierć na miejscu.

Zwłoki jego przewieziono do kasy szpitala kasy chorych na Niemcach.

Tragicznie zmarły osierocił młodą żonę i 1 dziecko.

(s) Zebranie stowarzyszenia mężów katolickich na Pogoni. W niedzielę, 15 bm. o g. 5 po poł. w małej sali związków zawodowych na Pogoni, ul. Marjacka 1 odbędzie się ogólne zebranie miesięczne stowarzyszenia mężów katolickich.

(s) Szkoła rzemieślniczo-przemysłowa w Sosnowcu ogłasza zapisy na I-szy kurs wydziału ślusarsko-mechanicznego na rok szkolny 1930-31.

Wymagane ukończenie przynajmniej 6-ciu klas szkoły powszechnej, wiek wstępujących 14 — 17 lat. Opłata wynosi 300 zł. rocznie oraz 15 zł. przy zapisie. Rodzice zobowiązują się utrzymywać kandydata w ciągu lat trzech nauki oraz regularnie wnosić opłaty.

Podania przyjmuje i udziela informacji kancelaria szkolna ul. Wawel 13, telefon 9-04, oświadczenie zgłaszać się można w godz. 9 — 13 i 16 — 20.

Do podania załączyć należy: metrykę, świadectwo szkolne, świadectwo szczepienia ospy, oraz zobowiązanie rodziców.

Egzamin sprawdzający z polskiego, rachunków oraz ogledziny lekarskie odbędą się w dniu 24 czerwca o godz. 2.30 popoł. w gmachu szkoły przy ul. Wawel 13 w Sosnowcu.

Nauka rozpocznie się od 1-go września.

(s) Walny zjazd delegatów klubów młodzieży im. marszałka J. Piłsudskiego powiatu będzińskiego i zawierciańskiego odbędzie się w dniu 14 bm. o godzinie 19 w sali klubu w Sosnowcu, Warszawska 22. Referat wygłosi dr. W. Gosiewski.

(s) Wycieczka do Maczek i okolic klubu młodzieży im. marszałka J. Piłsudskiego w Sosnowcu odbędzie się w niedzielę dnia 29 bm. W programie między innymi zwiedzenie państwowych wodociągów. Koszt przejazdu tam i z powrotem zł. 2. Wyjazd z Sosnowca o godz. 6 r. pociągami, powrót wieczorem. Zbiórka członków i sympatyków wszystkich oddziałów klubów o godzinie 5.30 w klubie w Sosnowcu, Warszawska 22 lub na dworcu.

OSTATNIE DWA DNI WALK W CYRKU W SOSNOWCU.

Czwartkowy przebieg walk był następujący:

1 para: Wołyniec — Waluszewski, po 20 minutach walka nierozstrzygnięta.

2 para: było to spotkanie decydujące Langer z Weinurą, zakończone ładnym przerzutem z parteru w 26 minut i porażką Weinury.

3 para: Szezerbiński — Lupa, spotkanie rewanżowe, gdyż Lupa w poprzednim spotkaniu został zdyskwalifikowany, po 35 minutach przyniosło zwycięstwo Luppe.

Dzisiaj przedostatni dzień walk, w którym walcą 4 pary, wszystkie decydujące:

1 para: deacyd. Langer — Garkawienko.

2 para: deacyd. ameryk. Schmidt — Szezerbiński.

3 para: deacyd. Michaelis — Lupa.

4 para: deacyd. Wołyniec — Weinura.

Z Będzina.

(b) Przejechany wozem. Onegdaj o godz. 6 po południu na ul. Grobla został przejechany wozem Żelik Pinkus, zam. przy ul. Sączewskiego nr. 27.

Żelik doznał potłuczenia głowy i złamań żebra w prawym boku, Furman który spowodował wypadek nie zatrzymany przez nikogo — uciekł.

Sledztwo, celem wykrycia sprawcy, prowadzi policja.

(b) Z Grodzca. W niedzielę w parku grodz. t-wa odbędzie się zabawa p. n. „Wielki dzień humoru i śmiechu”, urządzona przez tow. „Lira”.

Na zabawie będą się kłócić z sobą i wzbudzać wesołość orkiestra kopalni „Paryż” przeciwko orkiestrze „gala-niarzy”. Będą też lody z monologami, a prawdziwa niespodzianką będzie doświadczenie w „koszu szczęścia” fortepian za 1 zł. firmy Hodera. Atrakcją będzie konkurs piękności pań i panów o nagrodę wyznaczoną przez tow. „Lira”.

Z Czeladzi.

(c) Wyjazd burmistrza do Warszawy. Burmistrz miasta p. Ryszard Piwowar wyjeżdża do Warszawy, na zjazd przedstawicieli związku miast polskich.

W czasie pobytu w Warszawie burmistrz poczyni starania o wyjednanie kredytów na budowę rzeźni i rozbudowę miasta. Zabiegi burmistrza o uzyskanie kredytu na budowę rzeźni zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem.

(c) O dopływ wody z szybu „Korneliusz”. Dla zaradzenia dającemu się odczuwać w mieście od dłuższego czasu brakowi wody z wodociągów, magistrat wszczął pertraktacje z kop. „Saturn” o zezwolenie na zasilanie wodociągów miejskich wodą z szybu „Korneliusz” położonemu przy ul. Będzińskiej.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa pertraktacje te zostaną zakończone pomyślnie i w najbliższym czasie wodociągi miejskie zostaną zasilone wodą z szybu „Korneliusz”.

Kino „Czwartak Kielce

DZIŚ

„Baśń Miłości”

W rolach głównych: Marcelina Day i Rod La Rocque.

Na scenie: Pożegnany występ Art. scen. Warszawskich.

(c) Zebranie dozoru szkolnego. W dn. 18 bm. o godz. 6.30 wieczorem w lokalu szkoły miejskiej, odbędzie się zebranie dozoru szkolnego. Na porządku dziennym szereg spraw organizacyjnych, oraz sprawa remontu szkół i kolonij letnich dla dzieci szkolnych.

Z Dąbrowy.

(d) Baczność podoficerowie kół Nivki! W niedzielę 15 b. m., o godz. 7 rano, obok szkoły powszechnej w Nivce, nastąpi zbiórka podoficerów, po czym wyruszą do Sosnowca na uroczystość poświęcenie sztandaru.

(d) Ofiara kapieli. Onegdaj o godz. 3 po południu w Białej Przemszy w Maczkach, podczas kapieli, utonął Jan Hregorezyk, lat 29, pomocnik zawiadowcy stacji Łazy, zam. w domach kolejowych.

Zwłoki jego zabezpieczono na miejscu.

Z Zawiercia.

(z) Posiedzenie wydziału powiatowego i sejmiku. We wtorek, 17 bm. w sali posiedzeń sejmiku, o godz. 10 rano odbędzie się posiedzenie wydziału sejmiku, w środę zaś 18 bm. w tejże sali odbędzie się posiedzenie sejmiku powiatowego.

(z) Z posiedzenia rady miejskiej. Onegdaj odbyło się posiedzenie rady miejskiej, na którym załatwiono następujące sprawy: przedstawicielem rady miejskiej do rady nadzorczej miejskiego zakładu elektrycznego wybrano po nowemu radnego O. Jagielaka, postanowiono udzielić urlopu prezydentowi miasta p. Wolfowi stosownie do orzeczenia lekarzy, uchwalono jednogłośnie statut związku międzykomunalnego dla budowy wojewódzkiego zakładu psychiatrycznego, uchwalono jednogłośnie prolongatę pożyczki 50.000 zł. zaciągniętej w polskim banku komunalnym. Po zreferowaniu sprawy kupna domu dla magistratu przez prez. Wolfę, w związku z nadesłaną ofertą właściciela domu, w którym dotychczas mieszczą się biura magistratu, wiekszość radnych uważając dom ten za nieodpowiadający celom, jak też z uwagi na to, że oferent proponował tylko część tej posesji, pozostawiając drugą dla siebie, która ma być w przyszłości przez magistrat oddzierżawiona, zaoponowało przeciw tego rodzaju propozycji i opuściło salę zebrania. Do dyskusji nie doszło wobec zdekompromitowania rady.

(z) Z życia t-wa śpiewaczego „Lira”. T-wo śpiewacze „Lira” przygotowuje się do odśpiewania hymnów podczas procesji blizających się świąt Bożego Ciała. Dwie ostatnie próby odbędzie się w poniedziałek 16 i w środę 18 bm.

(z) Repertuar kin. Kino „Stella”: — Pod pręgierzem hańby.
Kino „Apollo”: — Herszt bandy potępieńców.

Tragiczna reperacja wozu na ul. 3 maja w Sosnowcu

Woznicę z rozbitą głową przewieziono do szpitala.

Wczoraj o godz. 11 rano przy ul. 3-go Maja w Sosnowcu, obok domu nr. 15 miał miejsce następujący wypadek tramwajowy.

Po prawej stronie jezdni stał z wozem pocztowym Stanisław Dośtał, zam. w Sosnowcu przy ul. Sienkiewicza nr. 17. Dostał odrywał rękoma od stopnia swego wozu odstający kawałek blachy.

W tym czasie nadjechał od strony ul. Modrzejowskiej tramwaj, prowadzony przez motorniczego J. na Kulę.

O należytej opiece nad mogiłą Bartosza Głowackiego w Kielcach.

W czasie wojny światowej mieliśmy możność stwierdzić, w jaki sposób okupanci starali się pozostawić u nas ślady swej „kulturalnej bytności”. Na każdym kroku spotykało się już zresztą rozebrane, pomniki „bohaterów”, które swym ogromem, miały świadczyć następnym pokoleniom o potęgę i kulturze tych, co wywołały zamęt w całym świecie i pozostawili miliony kalek i nędze.

Różnie bywa u różnych narodów. Jedne narody mają za punkt honoru opiekę nad prochami swoich bohaterów — widząc w nich siłę i charakter narodu, inne przechodzą nad tem do porządku dziennego, stosując metodę „murzyn zrobił swoje i t. d.”

Charakter polaka jednakże posiadania dużą dozę sentymentalizmu, umie zrozumieć odruchy bohaterstwa i poświęcenia i tą cechą mierzy wartość ludzi, którzy są lub odeszli.

Na cmentarzysku okalającym katedrę kielecką, w samym kącie, pod starym dębem, spoczywają prochy bohatera — chłopca z krwi i kości,

Dostał coraz gorliwiej pracował nad oderwaniem blachy, nie zwracając uwagi na nadchodzący tramwaj.

Gdy się obejrzał było już zapóźno.

Uderzony stopniem tramwaju w głowę, runął nieprzytomny na ziemię.

Po udzieleniu mu pierwszej pomocy, w stanie ciężkim przewieziono go na kurację do szpitala tow. hr. Renard.

Jednostki o której każdy wie, że pierwszy z tych szarych mas chłopskich rzucił się w odmęt walki za całość i wolność Najjaśniejszej Rzeczypospolitej — prochy Bartosza Głowackiego.

Jak wygląda miejsce gdzie spoczywają prochy tego bohatera?

Skromna tablica rzucona na nędzną niewidoczną mogiłę, odrapaną i zaśmieconą. Każdy przechodząc obok niej nie przypuszcza, by w głębi spoczywały prochy tego wielkiego serca polskiego, które przeszło 100 lat temu zrozumiało czym jest wolność.

Nie chcę tą drogą przypominać gospodarzowi tego miejsca, gdzie spoczywają prochy Bartosza Głowackiego, o jego obowiązkach względem tej drogiej dla nas mogiły, gdyż wiem że tem nie nie wskóram, lecz do was ojcowie miasta się zwracam, ponieważ waszym obowiązkiem jest otoczyć należyłą opieką tę mogiłę.

Pomnik Bartosza Głowackiego musi stanąć.

Stek.

Olbrzymi pożar w powiecie koneckim

Pół wsi w płomieniach, straty wynoszą 250 tys. zł.

Onegdaj we wsi Skapa, pow. koneckiego wybuchł o godz. 2-iej w nocy pożar w zabudowaniach Miłkołaja Rydza.

Ogień z żywiołową siłą, dzięki sprzyjającym warunkom atmosferycznym zajął cały budynek Rydza, przenosząc się na szereg sąsiednich gospodarstw.

W przeciągu pół godziny kilka dziesiąt zagród włościańskich stanęło w morzu ognia.

We wsi powstała panika. Krzyk ludzi i trzask padających belek zmieszany z rykiem zwierząt, pędzących na oślep do ognia.

Brak odpowiedniej ilości wody i straży utrudniał gaszenie pożaru. Pastwa płomieni padła prawie pół wsi. Straty wynoszą z górą ćwierć miliona złotych. Przyczyną pożaru było wadliwe urządzenie kominu.

ja przyjmował nieodmienne.

— Panie — rozpoczęła mówić, udając iż nie zauważyła niechętnego wzroku starca — nie potrzebuję cię zawiadamiać o tem, iż małżeństwo Walentyny zostało zerwane, ponieważ stało się to w tem pokoju właśnie.

Noirtier siedział nieporuszony.

— Tego jednak pan nie wiedział zapewne, iż wbrew mojej woli skojarzyć się ono miało. Otóż obecnie, gdy małżeństwo to, tak ci nienawistne, jest już zerwane, przyszedł do ciebie, by ci zwrócić uwagę, panie, na jedną okoliczność, o której ani mój, ani tym bardziej Walentyna mówić by z tobą nie śmieli.

Oczy Noirtiera wyrażać zaczęły ciekawość i zdumienie.

— Przychodzę do pana z prośbą, z którą ja jedna tylko mam nie tyle prawo, ile odwagę wystąpić, jako jednostka absolutnie w tej sprawie nie zainteresowana. Chcę cię prosić mianowicie, abys zwrócił teraz majątek swej wnuczce, którego ja z przyczyn uzasadnionych być może niedawno pozbawiłem.

Wzrok Noirtiera przez jakiś czas wyrażał niepokój, jakby szukał on powodów, które zniewoliły panią de Villefort do wypowiedzenia prośby. Po chwili zniemochłodził, jakby ich nie znalazł.

— Mogę mieć nadzieję, iż prośba

LOS Y

II kl. Państw. Loterii są jeszcze do nabycia

w najszcześliwszej kolekturze

Józefa HLAWSKIEGO

w Sosnowcu, 3-go Maja 23

lub w jej oddziałach:

w Będzinie, Małachowskiego 1

w Dąbrowie Gór., 3 Maja 4

w Zawierciu, Paderewskiego 7

w Grodźcu, Będzińska d. Godeckiego

w Czeladzi, Rynek 8

w Roździeńcu - Szopienicach, Marsz.

Piłsudskiego 44.

Ciągnięcie dziś!

Ceny losów:

ćwierćka półówka cały los

Zł. 20 Zł. 40 Zł. 80

Ze sportu.

K. S. „Brynica” — T. S. „Świt”.

W niedzielę o godz. 4.30 po południu na boisku tow. „Saturn” odbędzie się kołozęskie zawody w piłkę nożną pomiędzy tow. sport. „Świt” z Sosnowca a miejscowym k. s. „Brynica”.

K. S. „Warta” — T. S. „Victoria”.

W niedzielę, dnia 15 bm. odbędzie się zawody kołozęskie na boisku T. S. „Victoria” między K. S. „Warta” z Zawiercia a miejscowym T. S. „Victoria”.

Zauważyć należy, że tak K. S. „Warta” jakoteż i T. S. „Victoria” są poważnymi pretendentami do mistrzostwa grup, zatem zawody niedzielne będą niejako przeglądem sił i wstępem do niebawem mających nastąpić rozgrywek międzygrupowych.

Nadto, jeśli zważy się, że K. S. „Warta” w sezonie obecnym nie poniosła jeszcze porażki, należy przypuszczać, że zawody będą nader ciekawe i emocjonujące.

KURSY SAMOCHODOWE

Inż. KLEBER

SOSNOWIEC, ul. Wrzeszawska 22.

BIELSKO-BIAŁA, ul. Nałowińska 52.

HRABIA MONTE CRISTO.

323.

Niepodobieństwem było udzielić zebranym wieści tej w podobnej formie, to też pani de Villefort powie działa tylko, iż pan Noirtier na początku konferencji dostał lekkiego ataku apoplektycznego, co pociągając musi za sobą odroczenie podpisania aktu na dni kilkanaście.

Wiadomość ta przyjęta została przez zebranych ze zdziwieniem i niedowierzaniem. Zbyt wiele nieszczyśniętych, niewytłomaczonych, dziwnych... spadało na ten dom i to w tak krótkim okresie czasu. To też zdziwieni słuchacze spojrzeli po sobie i odeszli, nie rzekłszy słowa.

Walentyna tymczasem, szczęśliwa i wzruszona do najwyższego stopnia, uściskawszy i podziękowawszy starcowi, który — aczkolwiek bezwładny — jednym uderzeniem zerwał ten związek, niepodobny edawałoby się do zerwania, poprosiła o pozwolenie odejścia do siebie, dla odzyskania sił i przytomności. Dziadek życzliwie zamknął drzwi i przychylił się do tej prośby.

Walentyna jednak, zamiast pójść do siebie, udała się przez bocz-

ną furtkę do ogrodu i pobiegła ku kracie, przy której nie wątpiła, iż zastanie Maksymiljana.

I to przecucie nie zawiodło jej. Morrel, który widział jak Franciszek wszedł do domu de Villeforta wraz z notariuszem, Marcelem i Chateau - Renaud, a pełen wiary iż Noirtier do podpisania aktu nie do puści, czekał już tam na nią.

— Jesteśmy ocaleni — zawołała, ujrawszy go, Walentyna. — I wybałwasz dziadek. Kochaj go za to, Morrelu!

Maksymiljan nie potrzebował przysięgać, gdyż i bez przysięgi nie tylko kochał dziadka swej ukochanej jak przyjaciela, jak ojca, ale wprost cześć, jak bóstwo.

— Jakiegoż użył sposobu? — zapytał jednak.

Walentyna już otworzyła usta, chcąc opowiedzieć wszystko, gdy przyszło jej na myśl, iż na dnie tej strasznej tajemnicy jest coś, co nie tylko do jej dziadka należy, więc się powstrzymała.

— Później ci opowiem, gdy zostanę już twoją żoną — rzekła.

Na tem się rozmowa kochanków zakończyła. Walentyna przyrzekła tylko jeszcze, iż nazajutrz wieczorem przyjdzie do ogrodu, i odeszła.

Gdy to się działo, pani de Villefort udała się do Noirtiera, który przyjął ją okiem posępnem, jakim

moja będzie miała pożądaną skutek?

— Tak jest — wyraził wzrok paralityka.

— W takim razie, pozwól sobie powiedzieć, iż unoszę w mem sercu dużą wdzięczność dla ciebie, panie.

Nazajutrz Noirtier kazał przyciągnąć notariusza, zniszczył poprzedni swój testament, a podpisał drugi, w którym cały swój majątek zapisał Walentynie.

Gdy u Villefortów małżeństwo od tak dawna ułożone zerwało się tak bardzo nagle, hrabia de Morcerf udał się w tym że czasie z wizytą do barona Danglarsa.

Dla podkreślenia doniosłości swej wizyty i okazania swego głębokiego dla Danglarsa szacunku, Morecf ubrał się w swój galowy mundur jeneralski, ze wszystkimi krzyżami, i tak swem dostojeństwem zdobny kazał się wieść do domu bankiera.

Zastał Danglarsa przy zestawianiu bilansu miesięcznego; w takiej chwili, od paru miesięcy, baron był zawsze nie w humorze.

I. c. n.

Po 20 latach więzienia.

Owacyjne przyjęcie i bankiet. — Zardrość powodem morderstwa. W więzieniu „Sing-Sing”. — Film dźwiękowy o człowieku, który zabił bliźniego.

Depesze, powtórzone przez wszystkie dzienniki, donoszą, że do stolicy filmu zjeżdża z Pittsburga milioner Harry K. Thaw. W oznaczonym dniu dworzec zapelniony jest publicznością na kilka godzin przed nadejściem pociągu. Na ulicy przed dworcem tłumy tworzą szpalery. Wreszcie zajeżdża pociąg, którego wysiada „on” na czele całej armii sekretarzy, daktylografek i innych dwunastu kobiet, młodych i pięknych.

Mówi się: Thaw z Pittsburga, jakkolwiek wyjechał z tego miasta przed laty 20-tu. Właściwie bowiem wraca wprost ze słynnego więzienia Sing-Sing, w którym przesiedział pełnych lat 20. Mimo to wraca bynajmniej nie sterany. Przeciwnie: nigdy nie czuł się zdrowszym. Z za szarych murów nowojorskiego więzienia przywiózł do słonecznego Hollywood soczyste rumieńce na policzkach.

Harry K. Thaw zamieszkał w najbardziej luksusowym hotelu, a pierwszym jego czynem na tutejszym terenie było wydanie wspaniałego obiadu dla przedstawicieli prasy, zakończonych mową milionera, rozpoczynając się od następujących słów:

— Dowiedziałem się, że macie tu whisky poprostu pod psentem...

I w kilka chwil później każdy z zaproszonych znalazł pod swą serwetą flaszkę świętej, oryginalnej szkockiej whisky.

Należy się spodziewać, że po takiej sztuczce nazwisko Harry K. Thaw długo będzie wymawiane ze złością nawet w takim Hollywood, przyzwyczajonym już do wszystkiego. Nie należy jednak zapominać, że nazwisko to już okryło się sławą, a było to przed laty 20-tu. W tym bowiem okresie bogaty już wówczas Thaw zaczął się pokazywać w wspaniałych ogrodach słynnego nowojorskiego „Madison Square Hotel”. Bywał tam jednak rzadko. Pewnego dnia, przy szedłszy, zaczął się rozglądać, jakby czegoś szukał. Przesuwał się powoli między stolikami, aż znalazł, kogo szukał: znanego architekta Stanforda White. Dwaj panowie uścisnęli sobie ręce, jak przystało na gentlemanów, poczem Thaw, nie spiesząc się, wyjął z kieszeni rewolwer i jednym wyrznięciem powalił Whitea trupem. Po tym czynie jakby się nie szczególnie nie stało, Harry K. Thaw, nie spiesząc się, wyjął z kieszeni i zamówił obiad, którego jednak nie dokończył. Przerwał mu go inspektorzy policyjni, którzy z całą możliwą uprzejmością, lecz energicznie, prosili miliona ra, by wstał i udał się z nimi do komisariatu.

Cały New-York był oburzony tą zbrodnią i domagał się dla zabójcy kary śmierci. Jednak mimo całej surowości sądów amerykańskich, Harry K. Thaw skazany został tylko na 20 lat zamknięcia w Sing-Sing.

Co było powodem zabójstwa? Zardrość. Harry K. Thaw był na tyle nie roztropny, że ożenił się z młodą, młodszą o kilka lat od siebie artystką Ewelina Nesbit. Nieroztropność swą posunął milioner tak daleko, że zapomniał nawet zasięgnąć opinii o przedmatrimonialnym życiu swej narzeczonej. Gdyby to był czyn, byłby się dowiedział, że Stanford White był kochankiem pięknej Eweliny już na kilka lat przed małżeństwem i że pozostał nim i po ślubie.

Sing-Sing, to miejsce naprawdę smutne i szare... dla biednych. Młody Harry K. Thaw zaczął sobie umieblać cele więzienną według swego smaku. Również zgóry zapowiedział, co będzie jadł. Niemniej wybrał sobie pracę, jaką każdy więzień obowiązany musi spełniać w czasie odstawiania kary. Praca Harry K. Thaw polegała na zarządzaniu własną fortuną. Codziennie wysyłał na giełdę swe polecenia i otrzymywał stoły listów, depesz i dzienników. Po pewnym czasie, ponieważ „nie wykazywał zamiarów ucieczki”, został upoważniony do odbywania krótkich wycieczek poza więzienie. Aż on, ani zarząd więzienny nie mieli najmniejszych powodów do skarg.

Tak nadeszła wojna. Przedsiębiorstwa więźnia — milionera otrzymały do stawy do armii. Majątek Harry K. Thaw rósł z niesłychaną szybkością. Z

końcem wojny przedsiębiorstwa jego stały na czele amerykańskiego przemysłu wojennego, a wartość ich wzrosła stokrotnie. Harry K. Thaw u szczytu swej potęgi, król wojenny Stanów Zjednoczonych A. P., wydał cały szereg przyjeżdżających do niego panów. Gdzie? W Sing-Sing. Dlaczego nie? Był przecież najszlachetniejszym mieszkaniem tych szarych murów i trzeba było coś dlań uczynić. Wskutek tego wraz z majątkiem rosła jego sława.

Tak minęło lat 20. Harry K. Thaw twierdzi, że były to najpiękniejsze lata jego życia. Nie mamy powodu nie wierzyć.

Gdy milioner opuszczał wreszcie po 20 latach szare mury więzienia, nieprzebrane tłumy czekały przed bramą, by go powitać radośnie. A wewnątrz murów setki funkcjonariuszów więziennych oplakiwało chwilę odejścia nie-

zwykłego więźnia, który po królewsku umiał wynagradzać drobne usługi, z jakich wypadało mu korzystać.

I znów nazwisko Harry K. Thaw było na ustach wszystkich.

Poco jednak przybył do Hollywood? Mógł przecież równie dobrze jechać do tysiąca innych miast Ameryki i Europy. Dowiedzieliśmy się o tem z końcowego ustępu mowy, wygłoszonej na wspólnym obojczy dla przedstawicieli prasy. Harry K. Thaw przybył do Hollywood, by zmontować tu specjalne przedsiębiorstwo filmu dźwiękowego, którego zadaniem miało być wypuszczenie w świat jednego jedynego filmu, a jego treść, to „romans jego życia”.

Stało się to przed kilku miesiącami. Dziś film już istnieje i rusza w świat. Jest to historia człowieka, który zabił bliźniego. Historia prawdziwa.

L. H.

Obłężenie desperata w komisariacie.

Kancelaria policji — twierdzą bezrobotnego.

Komisariat wodny policji na praskim brzegu mostu Kierbedzia w Warszawie, stał się nocy ubiegłej terenem

niezwykłego zajścia.

Na krótko przed północą wartownicy policyjni zauważyli, że z mostu Kierbedzia skoczył do Wisły jakiś człowiek. Natychmiast wyruszone łodzią motorową na ratunek i tonącego wyłowiono.

Okazał się nim 32-letni Alfons Gotowski bezrobotny mieszkaniec powiatu święciańskiego. Po wstępnym przesłuchaniu zostawiono go chwilowo samego w kancelarii.

Desperat owdzięknięty nagle furj pochwycił jeden ze stojących pod ścianą karabin i wypalił przez otwarte drzwi do policjantów znajdujących się w sąsiednim pokoju. Po pierwszym strzale nastąpiły dalsze. Pod gradem kul policjanci

wycofali się z lokalu na podwórze. Gotowski rozszalał na dobre. Chwytał jeden po drugim karabiny z pod ściany i

strzelał do policji przez okno. Wywiązała się obustronna strzelanina przypominająca

regularną walkę.

Obie strony ostrzeliwały się z ukrycia. Ogółem padło 70 strzałów. W pewnym momencie Gotowski wypuścił karabin z rąk i osunął się na podłogę. Wówczas policjanci z bronią w ręku gotową do strzału wkroczyli do kancelarii. Jak się okazało Gotowskiego trafiły

trzy kule

w szyję, brzuch i pierś. Desperat na widok granatowych mundurów zerwał się z podłogi i z podniesionymi pięściami rzucił się na policjantów.

Szybko go jednak obezwładniono i w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala Przemienienia Pańskiego. Na miejsce zajścia przybyła specjalna komisja śledcza. Przy Gotowskim znaleziono paszport do Kanady.

Według przypuszczeń Gotowskie mu czyniono trudności przy wyjeździe zagranicę.

Wróg cmentarnych pomników

Zasadzka wśród grobów.

Ludność żydowska w Radomsku od dłuższego czasu alarmowana była wypadkami zbezczeszczenia grobów jakiego dopuszczali się jacyś nieznani osobnicy.

Mimo, iż na cmentarzu wdrożono czuwanie, a grabarz kilkakrotnie w nocy obchodził aleje cmentarne, każdego niemal dnia spostrzec można było rozrzucone mogiły i polamane pomniki.

Aż wreszcie cierpliwość mieszkańców się wyczerpała. Zwrócono się do policji i zameldowano o tajemniczych wypadkach na cmentarzu.

Ubiegłej nocy dwóch posterunkowych zaczęło się na cmentarzu, celem schwytania tajemniczego o-

sobnika na gorącym uczynku.

Zbrodniarz nie kazał na siebie długo czekać. Około godziny 1 w nocy na murze cmentarnym zarzysowała się jakaś postać, która lekko zeskoczywszy na ziemię — ruszyła w kierunku pomnika, gdzie ukryci byli policjanci.

Osobnik ów uzbrojony był w siekiere, chwilę stał, rozęprzał się dookoła, a następnie uderzył w pomnik.

W tej chwili jednak policjanci wyskoczyli z ukrycia i schwytali zbrodniarza.

Odprowadzony na posterunek policji okazał się Zygmuntem Lenko karany już za tego rodzaju przestępstwa.

Wskazówki od zegara ocaliły papieża.

Groźny wypadek podczas audiencji w Watykanie.

Wielkie wrażenie w kołach watykańskich i wśród szerokiej publiczności we Włoszech, wywołało zdarzenie, które groziło niebezpieczeństwem samej osobie Piusa XI.

Mianowicie kilka dni temu, Papież przyjął na zbiorowej audiencji czterech tysięcy członków faszystowskiej organizacji, a ponieważ zebranie było zbyt liczne, więc odbyło się na jednym z podwórzki watykańskich

przed kościołem św. Damjana.

Papież przemawiał do tłumu z centralnej logji, nad którą znajduje się wielki zegar o grubej, porcelanowej tarczy.

Właśnie podczas przemowy papieskiej owa olbrzymia tarcza zega-

ra wypadła z ram metalowych, tak, że zdawało się, iż runie prosto na tron Papieża.

Jednakże żelazne wskazówki zegara zatrzymały wielką i ciężką tarczę a obecni na uroczystości

strażacy ogniowi, zauważywszy niebezpieczeństwo, pośpieszyli natychmiast na wieżę i linami przymocowali wskazówki, aby się nie obracały i nie oblaźniły rozbitej tarczy.

Zwiedzajcie Międzynarodową Wystawę Komunikacji i Turystyki w Poznaniu
od 6-go lipca do 10 sierpnia b. r.

Z Olkusza.

(ol) Grandi dziękuję. Na ręce burmistrza Starkiewicza nadeszło od włoskiego ministra spraw zagr. Grandiego z Warszawy podziękowanie za życzliwość i opiekę nad grobem pułk. Nullo w Olkuszu. Jak to już zaznaczyliśmy, podczas przyjęcia kolonji włoskiej w Olkuszu, w dniu 9 bm., burmistrz m. Olkusza wysłał do Grandiego depeszę z wyrazami uczuć dla tak wybitnego męża Włoch.

(ol) 150 tys. zł. na budowę gimnazjum męskiego w Olkuszu. Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej w Olkuszu uchwalono 150 tys. na budowę gimnazjum męskiego w Olkuszu, niezależnie od ofiarowanego w swoim czasie placu pod budowę, materiału drzewnego i kamienia. Suma powyższa wstawiana będzie w ciągu 20 lat do budżetu miasta w wysokości zł. 7.500 co rok na rzecz gimnazjum.

(ol) Zarząd pow. koła zw. inwalidów wojen. w Olkuszu. Na walnym zebraniu członków koła, wybrane do zarządu pp. Piotra Toporka (przewodniczący), Adama Korusiwicza (zastępca), Wład. Niewiąre (sekretarz), Marję Jabłońską (zast.), Sz. Zazibuta (skarbnikiem), T. Rozmusa (zastępca). Niezależnie od tego wybrano komisję rewizyjną i sąd koleżeński.

(ol) Uchwalenie budżetu miejskiego. Na posiedzeniu rady miejskiej w dniu 11 bm. uchwalony został budżet miejski na r. 1930-31 w wydatkach zwyczajnych w sumie zł. 658.127,55 i nadzwyczajnych zł. 163.612,75, czyli razem zł. 821.740,30. W dochodach zwyczajnych zł. 611.740,30 i w nadzwyczajnych zł. 210.000.

(ol) Pożar 7 domów i stodoł w Zadrożu. W dniu 11 bm. wybuchł groźny pożar w Zadrożu, gm. Żarnowiec, który strawił 7 domów mieszkalnych i tyleż stodoł. Przyczyna pożaru niewiadoma.

(ol) Pożar w Wierzbicy. 11 b. m. wybuchł pożar we wsi Wierzbica, gm. Kidów, skutkiem czego spalił się dom Klimczyka. Jest przypuszczenie, że dom został podpalony.

Zycie gospodarcze.

GIEŁDA.

Warszawa, 13.6.

Nowy Jork 8.908.
Londyn 43.33 1/2
Paryż 35.00
Wiedeń 125.78
Praga 26.44 1/2
Włochy 46.73
Belgia 124.45
Szwajcaria 172.80
Holandia 358.75.
Berlin 212.78
Dol. War. pr. obrt. 8.88.55
5-cio proc. Poż. Dolarowa zł. 65.00
5-cio proc. Poż. Konwer. zł. 55.00
4-ro proc. Poż. Luwest. zł. 110.50
4 i pół Ziemijskie Kredyt. zł. 56.00
Tendencja niejednoznaczna.

AKCJE.

Warszawa, 13.6.

Bank Handlowy 111.00.
Bank Polski 171.00.
Lilpot 27.75.
Tendencja mocniejsza.

FANTAZJA BANDYCKA.

Dziwnego rodzaju napad bandycki został wykonany na pierwszorzędnym pensjonacie w miejscowości klimatycznej. Fox Lake, koło Chicago. Goście zasiedli właśnie do obiadu, gdy nagle rozległy się salwy z karabinów maszynowych i szyby sali jadalnej posypały się z brzękiem na podłogę.

Jednocześnie kilku gości zważyło się z jękiem z krzesel, reszta uciekła przez rażoną. Z trafionych trzech mężczyźni umarli natychmiast, jeden mężczyzna i kobieta walczy ze śmiercią. Jak się okazało, strzelali bandyci z karabinów maszynowych, zmontowanych na aucie, w którym podkradli się niespostrzeżenie pod hotel.

Najciekawsze jest to, że nikt się nie domyślał nawet powodu tej śmiertelnej strzelaniny.

UDOSKONALONY TELEWIZOR.

Ojczyzna radiotelegrafji. Ameryka podaje rewelacyjne wyniki swej pracy nad telewizją. I znów Nowy Świat wyprzedził nas i osiągnął dodatnie rezultaty, tam gdzie nasi uczeni bledzą się bezskutecznie.

Kompletnie udoskonalony aparat, służący do telewizji, został skonstruowany przez zakłady w New Jersey. Ulepszenie typu znanego dotychczas polega na tem, że tarcza dziurkowana zastąpiona jest przez cylinder o prostopadłych otworach. W nim też umieszczona jest lampa neonowa i synchronizujący motor. Aparat taki umieszczony jest w małej skrzyneczce zamkniętej matówką, na której ukazują się obrazy. Mimo niewielkich rozmiarów tego aparatu może się nim posługiwać 8 do 10 osób. Jednym słowem telewizja zostaje udostępniona dla szerokiej mas tak, jak np. radio.

Kino „MOMUS“

Od piątku 13 do niedzieli 15 czerwca
Nieśmiertelny pomnik wyławowy bo-
baterstwu kobiecy!

O świecie Miss C vell

Niezapomniana trag dja sadu wojennego
niezlitosnych kapłanów wojny, która
rozegrała się o świat 12 października
1915 roku w St. Gilles.

W roli tytułowej
SYBILLA THORN IRE

Cheć nabyć proszki od bólu głowy
z „KOGUTKIEM“ „Migreno - Nervo-
sin“ należy zadać takowych w oryginal-
nych opakowaniach Gaseckiego, zna-
nych od lat trzydziestu. Przy zakupie
proszków z „Kogutkiem“ „Migreno -
Nervosin“ zwracajcie uwagę na opako-
wanie i odrzućcie uprzednio pole-
cane proszki ludzkiego do naszych po-
dobne. Oryginalne opakowania po 5
proszków — pudełko 75 groszy.

Osoby, dla których przyjmowanie
proszku stanowi pewną trudność, mo-
gą używać proszek „KOGUTEK“ „MI-
Greno - NERVOSIN“ w formie ta-
bletki. Opakowania po 20 tabletek w
pudełku. Cena zł. 1.50 gr. Zadaćcie ta-
bletki „Kogutek - Migreno - Nervo-
sin“ w oryginalnym opakowaniu Ga-
seckiego.

CZOPKI HEMOROIDALNE
„Varicol“ (z kogutkiem)
Usuwają ból, pieczenie, swędzenie,
krwawienie, zmniejszają guzy (żylaki).
Sprzedają apteki.

Swędzenie ciała oraz wszelkiego
rodzaju wyrzuty skórne usuwa
KREM LAIN-AGE
z kogutkiem
Jest to idealny, nieszkodliwy kos-
metyk, usuwający wady naskór-
ka tak u dorosłych, jak i u dzieci.
R. M. Spr. Wewn. Nr. 5334.

Kupno i sprzedaż.

SZYNY budowlane, drut kolezasty,
rury gazowe i kotłowe, używane żelazo
okrągłe, płaskie, oraz blachy poleca
firma H. Pfeffer w Będzinie, Mała-
chowskiego 33.

MASŁO, JAJA, SERY sprzedaż hurtu
wa „Dwór“ Sosnowiec, Warszawska 12,
w podwórzu, tel. 14-25.

URZĄDZENIE sklepowe, mało używa-
ne, składające się z dwóch kontuarów
z gablotkami, oraz 1 szafy szklonej,
nadające się do składu galanterijnego,
aptecznego, jubilerskiego i t. p. zaraz
okazyjnie do sprzedania. Wiadomość:
Będzin, Modrzejowska 24 u p. Federa.

Okazja

7 fotografii — 5 zł. od Komunii Św. w
zakładzie fotograficznym „Maria“ So-
snowiec, Konstantynowska Nr. 5.

SPRZEDAM domek murowany dwie
ubikacje z ogródkami, stodoła i chle-
wem. Cena 5000 złotych. Wiadomość:
Dąbrowa, Janowska 14. Baran.

BACZNOŚĆ okazja! Z powodu wyja-
zdu sprzedam dom z oficyną frontową
dziewięć ubikacji. Wiadomość w Da-
browie, Okrzei 56. Drejerski.

Ceny zniżone.

ZAWIADAMIAM

swoich Klientów, że z powrotem obałem kierownictwo
restauracji „BAGATELA“ w Dąbrowie Gór-
nej, przy zastosowaniu na nowszych urządzeniach sprządaemy piwo żywe i ke-
z beczki po 30 gr. kufel. Codziennie od godz. 12-tej w południe do-
— skonała sztuka mięsa. Drosimy się przeżyciem —

Z poważaniem: Wincenty Kędzierski

Kino

Wawel

w Sielcu

okół kościoła

Fik. 7-65

Dziś!

Wielki film sensacyjny wśród wielkich dżungli afry-
kańskich p. t.

„Cuda dżungli“

W roli głównej GRYE TERAMOND

Dla młodzieży dozwolone. Dla młodzieży dozwolone

Dziś!

Baczość Chorzy! M. JURECKI,

NATURALISTA

Mysłowice, Rynek 16, tel. 10-83

przyjmuje w Instytucie Przyrodoleczniczym

codziennie od 9—12 i od 2—5. W niedziele i święta od 8—10 r.

Leczenie chorób wewnętrznych, kobiecych, skórnych i wenerycz-
nych. Analizy krwi i moczu. Leczenie świetlne.

Wielka wyprzedaż posezonowa.

Wielka wyprzedaż posezonowa.

1000 kuponów bielskich materiałów na garnitury.

Elegancki garnitur na miarę już od 195 zł.

Dobry krój i solidna robota warszawska ogólnie znana.

Na żądanie wykonuje się zamówienia w 48 godzinach w firmie

Stanisław Sławiński Sosnowiec, ul. Małachowskiego 23
Hala Rozwoju.

DROBNE OCŁO ZENIA

POSADY I PRACE

DOBRY FACH TO PIENIĄDZ. Kursy Szoferów Mechaników St. Konopki
w Sosnowcu, ul. Swobodna 7, przyjmują
zapisy na nowy Kurs Szoferów. Każ-
dy słuchacz po ukończeniu umie dosko-
nale przeprowadzić wszelką reperację
wozu. Jazda na wozach nieograniczona.
Kurs obniżony 20 proc., płatny w ra-
tach.

POSZUKUJE do nauki szycia panien-
ki początkujące. Florjańska 20.

**UWAGA KANDYDACI NA KIEROW-
CÓW SAMOCHODOWYCH!** Kursy
inżyniera Kiebra szkoła na zdolnych
szoferów - mechaników. Własne war-
sztaty. Nowe sześciocylindrowe samo-
chody. Długoterminowe spłaty ratami.
Zapisy codziennie. Sosnowiec, Warszaw-
ska 22. Zawiercie, 3-go Maja 21. Bielsko
Biała, Nad Niwką 52.

BUCHALTERA samodzielnego poszu-
kuje firma Kanarek i Laneman. Dą-
browa, Sobieskiego 19.

POWAŻNE T-wo Ubezpieczeń poszu-
kuje trzech panów inteligentnych, wy-
mownych, którzy pracowali w podob-
nych instytucjach. Warunki pracy do
umówienia. Zgłoszenia do Administra-
cji pod Towarzystwo.

POTRZEBNA zdolna ekspedientka re-
stauracyjna ze świadectwami do Bu-
tu 1/11 klasy Sosnowiec.

KAPELMISTRZ poszukuje posady,
prowadzenia orkiestry i chóru śpiewa-
czo - amatorskich, z ukończeniem wyż-
szego kursu muzyki konserwatorium
muzycznego w Krakowie. Wiadomość
w „Expresie“ Będzin.

LOKALE

DO wynajęcia elegancki, umeblowany
pokój. Sosnowiec, Kowalska 14. Pióro.

Zgubione dokumenty

ICEK Welner zgubił marynarkę jasną
zawierającą portfel i książeczkę wojs-
kową, wydaną przez P. K. U. Będzin
i dowód osobisty, wydany przez magi-
strat w Będzinie.

KURDZIEL Augustyn zgubił książeczkę
wojskową wydaną przez P. K. U. 5
baterji sanitarnej w Krakowie.

DNIA 13 b. m. w drodze z Częstochy-
wy do Antonowa zgubiono patent na
drobną sprzedaż art. spoż. w Antonio-
wie, na imię Józefa Młynarskiego.

JAN Jedras zgubił książeczkę wojsko-
wą wydaną przez P. K. U. Miechów.
FRANCISZKA Szymańska zgubiła do-
wód osobisty i świadectwo ukończenia,
wydane przez magistrat m. Sosnowca. Zna-
lazcę uprasza się o zwrot. Sosnowiec,
Robotnicza 10.

NOWORYTA Teodor zgubił książeczkę
kasy chorych wydaną w Sosnowcu.

ROZNE

JASNOWIDZ chiromanta jedyny w
Polsce mówi każdego imię, nazwisko,
przeszłość i przyszłość, określa cha-
rakter z listów i fotografii. Przyjmuje
cały dzień. Sosnowiec, Czarna 9, lewa
oficyna II piętro. Mistrz Gordoni.

UNIEWAŻNIAM zgubiony weksel na
500 zł. na zlecenie Joska Fuksbraunera
płatny 4 czerwca 1930 r.

Ogłoszenie.

W Rejestrze Handlowym Sądu Okre-
gowego w Sosnowcu dokonano nastę-
pujących wpisów:

dnia 11 marca 1930 r.

A. 5329. „Spółka firmowa“ Fabjan
Minkowski i S-ka — przedsiębiorstwo
ma na celu skup i sprzedaż ziemiopło-
dów w Sosnowcu, ul. Targowa Nr. 7.
Firma istnieje od dn. 9 grudnia 1929
roku. Wspólnicy: 1) Fabjan Minkowski
zam. w Sosnowcu, Targowa Nr. 7. 2) Jan
Vipler, zam. w Cieszynie Czeskim w
Czechosłowacji, ul. Lichova Nr. 31.
Spółka firmowa. Zarząd interesami
spółki należy do Fabjana Minkowskie-
go i Jana Viplera. Wszelkie dyspozy-
cje wypłat na podstawie dostarczanych
frachtów za zakupiony towar, winka-
lacje bankowe może uskuteczniać każ-
dy ze wspólników osobno pod warun-
kiem, że suma zainkasowana musi być
przelana na wspólne konto bankowe.
Wszelkie dyspozycje wypłat w gotów-
ce, lub wypłat gotówkowych za zaku-
pione towary z późniejszym terminem
dostawy, czek i weksle podpisują obaj
wspólnicy pod pieczęcią firmy.

dnia 14 marca 1930 roku.

A. 5330. „Majloch - Mendel Segal“
handel galanterią ludową w Będzinie,
Małachowskiego Nr. 21. Firma istnieje
od roku 1926. Właściciel Majloch - Men-
del Segal, zam. tamże. Pomiedzy małż.
Segal na mocy intercyzy została usta-
nowiona wyłączność majątku osobiste-
go, zaś dorobek w czasie pojęcia mał-
żeńskiego stanowić będzie wyłączną
własność Anny Baci Półtorak.

A. 5331. „Urys Huberman“ sprzedaż
garderoby ludowej w Zawierciu, Stary
Rynek Nr. 6. Firma istnieje od roku
1928. Właściciel Urys Huberman, zam.
tamże. Pomiedzy małżonkami na mocy
intercyzy została ustanowiona wyłącz-
ność majątku i wspólność dorobku.

A. 5332. „Przemysł i Eksport drzew-
ny — Leopold Saper“ w Sosnowcu, Pił-
sudskiego Nr. 94. Firma istnieje od ro-
ku 1930. Właściciel Leopold Saper, zam.
tamże.

A. 5333. „Spółka firmowa“ J. Rozen-
berg i Synowie“ w Dąbrowie Górniczej
Limanowskiego Nr. 30. Spółka ma na
celu prowadzenie handlu towarami ko-
lonjalnymi i spożywczymi. Działalność
rozpoczęła dnia 12 marca 1930 roku.
Wspólnicy: 1) Joachim vel Jochon Ro-
zenberg, zam. w Zawierciu, Paderew-
skiego Nr. 3. 2) Szulim Hersz Rozen-

Plaża Jezor

otwarta codziennie

W niedziele i święta koncerty
Bofet na miejscu. Dojazd auto-
busami p. Kopczyńskiego.

PIEGI

ZOLTE PLAMY,
OPALENIZNE
USUWA POD GWARANCJĄ
APTEKARZA

JANA GADEBUSCHA

„AXELA“ KREM

SL. MAŁY - ZŁ. 2.50

SL. DUŻY - ZŁ. 4.50

„AXELA“ MYDŁO

1.527 - ZŁ. 1.25

3.527 - ZŁ. 3.50

DO NABYCIA W SKŁADACH APTECZNYCH
APTEKACH I PERFUMERJACH

berg, zam. w Dąbrowie Górniczej, Li-
manowskiego Nr. 30. 3) Moszek Rozen-
berg zam. w Zawierciu, Paderewskiego
Nr. 3. Spółka firmowa. Zarząd intere-
sami spółki należy do wszystkich
wspólników. Podpisywać koresponden-
cję, podejmować wszelkie należności,
wykupować towar ma prawo każdy
wspólnik. Podpisywać weksle i zacią-
gać zobowiązania ma prawo tylko
Joachim vel Jochon Rozenberg łącz-
nie z jednym z pozostałych wspólni-
ków. Pomiedzy Szulimem Herszem Ro-
zenbergiem, a żoną jego została usta-
nowiona na mocy intercyzy wyłączność
majątku i wspólność dorobku.

ZMIANY w Dz. A.

10 stycznia 1930 roku.

A. 4953. Wykreślono firmę „Abram
Horowicz“ w Sosnowcu.

14 lutego 1930 r.

A. 1255. „Lewek Laneman“ w Sosnow-
cu. Mocą wyroku Sądu Okręgowego w
Sosnowcu, Wydział Handlowy z dnia 17
stycznia 1930 r. została ogłoszona upa-
dłość Chaimowi Lejbic vel Lewkowi
Lanemanowi z oznaczeniem chwili o-
twarcia upadłości na dzień 13 kwietnia
1929 r. Kuratorem masy upadłości zo-
stał zamianowany adw. Henryk Busz.
A. 3112. „Estera Opatowska“. — Wy-
rokiem Sądu Okręgowego w Sosnowcu
Wydział Handlowy z dnia 31 stycznia
1930 r. została ogłoszona upadłość Este-
ry Opatowskiej z oznaczeniem chwili
otwarcia upadłości na dzień 30 kwietnia
1929 r. Kuratorem masy upadłości zo-
stał zamianowany apl. adw. Wiktor Cza-
maniewicz.

A. 2184. Wykreślono firmę „Wyrób
Krochmalu i Kłajstru Aron Zajdner
„Rema“ w Będzinie.

22 lutego 1930 roku.

A. 4862. Moszek Łask. Wydział Han-
dlowy Sądu okręgowego w Sosnowcu
wyrokiem z dnia 3 stycznia 1930 r. Z.
H. 10-29 odroczył termin wypłaty na
okres trzechmiesięczny t. j. do 3.4.1930
r. i mianował nadzorcą sądowym Mak-
sa Landana. Maks Landau upoważnił
Moszka Łaskę do zarządzania sprzeda-
żą towarów i prowadzenia kasy.

A. 1419. Wykreślono z rejestru fir-
my „G. Saper i Syn“ w Sosnowcu pro-
kurę Leopolda Sopera.

A. 1129. Jakób Mendel Garfinkel w
Sosnowcu. Wydział Handlowy Sądu O-
kręgowego w Sosnowcu wyrokiem z dn.
24.1.1930 roku Z. H. 13-29 odroczył wy-
płaty na przeciąg trzech miesięcy t.
j. do 24 kwietnia 1930 r. i mianował
nadzorcą sądowym Fajwla Zyskinda,
zam. w Sosnowcu.

A. 931. Berek Ernest w Sosnowcu
Wydział Cywilny Sądu Okręgowego
w Sosnowcu wyrokiem z dn. 18 czer-
wca 1929 r. Z. 405-29 odroczył wypłaty na
termin trzech miesięcy od daty wyda-
nia wyroku i mianował nadzorcami są-
dowymi Arona Hersza Pachtera i Faj-
wla Zyskinda, zam. w Sosnowcu; tenże
Sąd decyzyją z dnia 10.9.1929 r. usunął
nadzorcę sądowego Arona Hersza Pach-
tera.

Dnia 25 lutego 1930 roku.

A. 2178. „Kopalnia Węgla „Halina“
A. Modzelewski, W. Filipczyński i
S-ka“ w Niwce. Wydział Handlowy Są-
du Okręgowego w Sosnowcu wyrokiem
z dnia 3 stycznia 1930 r. H. 80-29 uznał
spółkę za rozwiązana i wyznaczył li-
kwidatora Jerzego Piotrowskiego
zam. w Niwce.

Dnia 7 marca 1930 roku.

A. 4289. Wykreślono z rejestru firmę
„Szmul — Lab Frajberg“ w Zabkowi-
cach.

Dnia 11 marca 1930 roku.

A. 5294. „Kino Nowość — Stanisław
Zapala“ w Niwce. Kino „Nowość“ zosta-
ło wydzierżawione Jadwidze Kucowej
aktem zeznany przed not. J. Dresze-
rem w Sosnowcu w dniu 28 lutego 1930
roku N. Rep. 263 na czas do dnia 31-12
1930 roku.

A. 3582. Wykreślono z rejestru firmę
„Antoni Pyzalski“ w Dąbrowie Górni-
czej.

A. 3514. Wykreślono z rejestru fir-
my „Josiek Rusinek“ w Dąbrowie G.

A. 4926. Wykreślono z rejestru firmę
„Składy Komisowe i Przedstawiciel-
stwo Pinkus Bolimowski“ w Będzinie.

Dnia 14 marca 1930 roku.

A. 4490. Wykreślono z rejestru firmę
„Szulim Hersz Rozenberg“ w Dąbro-
wie Górnej.

c. d. n.